

Право інтелектуальної власності

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Другий (магістерський)</i>
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	054 Соціологія
Освітня програма	Врегулювання конфліктів та медіація
Статус дисципліни	Нормативна
Форма навчання	очна(денна), заочна
Рік підготовки, семестр	X курс, осінній семестр
Обсяг дисципліни	3 кредити ЕКТС (90 годин): 36 годин - лекції, 18 годин - практичні
Семестровий контроль/ контрольні заходи	Залік, МКР
Розклад занять	http://rozklad.kpi.ua/Schedules/ViewSchedule.aspx?v=d10bb8e6-a14e-4803-81f8-d83cd99742b3
Мова викладання	Українська
Інформація про керівника курсу / викладачів	Лектор: кандидат юридичних наук Дмитренко В.В. Практичні / Семінарські: кандидат юридичних наук Дмитренко В.В.
Розміщення курсу	Campus

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Опанування навчального курсу «Право інтелектуальної власності» спрямовано на підготовку сучасного високопрофесійного фахівця, спроможного самостійно вирізняти в повсякденному житті об'єкти права інтелектуальної власності, вміти охороняти свої результати інтелектуальної, творчої діяльності, а у випадку посягання чи порушення права – правильно та оперативно захищати свої законні права та інтереси самостійно та/або шляхом звернення до відповідних компетентних органів. В умовах швидкісного розвитку та модернізації всіх сфер суспільного життя, активно створюються результати інтелектуальної, творчої діяльності. Сучасний фахівець повинен вміти вирізняти одні об'єкти права інтелектуальної власності від інших, знати строки чинності майнових прав на них, вміти правильно та ефективно охороняти права на об'єкти інтелектуальної власності, не порушувати права інших осіб на свої результати інтелектуальної, творчої діяльності.

Мета навчальної дисципліни – засвоєння студентами комплексу знань з права інтелектуальної власності, зокрема щодо системи правової охорони інтелектуальної власності в Україні, законодавства у сфері інтелектуальної власності, класифікації об'єктів права інтелектуальної власності, їх критеріїв правової охорони та строків чинності майнових прав, договірних способів розпоряджання майновими правами інтелектуальної власності та захисту прав інтелектуальної власності.

Навчальна дисципліна забезпечує розвиток soft skills, що сприяють гармонійному розвитку особистості та висококваліфікованого фахівця.

Метою навчальної дисципліни є формування у студентів **компетентностей**:

ЗК 2. Здатність працювати автономно.

ЗК 3. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК 6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 9. Здатність будувати професійну діяльність і приймати рішення, керуючись засадами сталого розвитку, соціальної відповідальності, правових та етичних норм.

ФК 8. Здатність співпрацювати з європейськими та євроатлантичними інституціями.

Предмет навчальної дисципліни – основні засади правовідносин у сфері інтелектуальної власності відображені у законодавстві, правовій доктрині та судовій практиці.

Програмні результати навчання:

РН 3. Розробляти і реалізовувати соціальні та міждисциплінарні проекти з урахуванням соціальних, економічних, правових, екологічних та інших аспектів суспільного життя.

РН 5. Здійснювати пошук, аналізувати та оцінювати необхідну інформацію в науковій літературі, банках баних та інших джерелах.

Після опанування навчальної дисципліни студент повинен

Знати:

- систему правової охорони інтелектуальної власності України;
- систему законодавства України у сфері інтелектуальної власності;
- основні міжнародні конвенції у сфері інтелектуальної власності;
- класифікацію об'єктів права інтелектуальної власності;
- критерії правової охорони об'єктів права інтелектуальної власності;
- суб'єктів права інтелектуальної власності;
- зміст права інтелектуальної власності;
- строки чинності майнових прав на об'єкти права інтелектуальної власності;
- договірні способи розпорядження майновими правами інтелектуальної власності;
- підстави та способи захисту прав інтелектуальної власності.

Уміти:

- розрізняти різні об'єкти права інтелектуальної власності;
- складати та подавати заявки на реєстрацію різних об'єктів права інтелектуальної власності, зокрема, об'єктів авторського права, торговельних марок, промислових зразків;
- укладати договори щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності;
- підбирати механізм охорони для різних об'єктів права інтелектуальної власності.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Навчальна дисципліна передуює вивченню дисциплін циклу професійної підготовки.

3. Зміст навчальної дисципліни

Денна форма навчання

Назви тем	Кількість годин			
	Всього	у тому числі		
		Лекції	Практичні (семінарські)	СРС
1	2	3	4	5
Тема 1. Основні засади права інтелектуальної власності. Класифікація об'єктів права інтелектуальної власності	8	4	2	2
Тема 2. Правова охорона об'єктів авторського права	10	4	2	4
Тема 3. Правова охорона об'єктів суміжних прав	6	2	2	2
Тема 4. Правова охорона об'єктів патентного права та промислових зразків	10	4	2	4
Тема 5. Ч. 1. Загальні положення про комерційні позначення. Правова охорона торговельних марок	14	6	2	6
Тема 5. Ч. 2. Охорона права на географічні зазначення	5	2	1	2
Тема 5. Ч. 3. Охорона права на комерційні найменування	5	2	1	2
Тема 6. Правова охорона нетрадиційних об'єктів права інтелектуальної власності	8	2	2	4
Тема 7. Комерціалізація об'єктів права інтелектуальної власності. Договірні способи розпорядження майновими правами інтелектуальної власності.	10	6	2	6
Тема 8. Захист прав інтелектуальної власності	14	4	2	4
Разом	90	36	18	36

Заочна форма навчання

Назви тем	Кількість годин			
	Всього	у тому числі		
		Лекції	Практичні (семінарські)	СРС
1	2	3	4	5
Тема 1. Основні засади права інтелектуальної власності. Класифікація об'єктів права інтелектуальної власності	7	1	-	6
Тема 2. Правова охорона об'єктів авторського права	12	1	1	10
Тема 3. Правова охорона об'єктів суміжних прав	6	-	-	6
Тема 4. Правова охорона об'єктів	12	1	1	10

патентного права та промислових зразків				
Тема 5. Ч. 1. Загальні положення про комерційні позначення. Правова охорона торговельних марок	13	1	2	10
Тема 5. Ч. 2. Охорона права на географічні зазначення	6	-	-	6
Тема 5. Ч. 3. Охорона права на комерційні найменування	6	-	-	6
Тема 6. Правова охорона нетрадиційних об'єктів права інтелектуальної власності	6	-	-	6
Тема 7. Комерціалізація об'єктів права інтелектуальної власності. Договірні способи розпорядження майновими правами інтелектуальної власності.	12	2	-	10
Тема 8. Захист прав інтелектуальної власності	10	-	-	10
Разом	90	6	4	80

4. Навчальні матеріали та ресурси

Базова література:

1. Право інтелектуальної власності: підручник / за заг. ред. С.Б. Булеци, О.І. Чепис. Ужгород: РІК-У, 2019. 488 с. (бібліотека Університету);
2. Право інтелектуальної власності: підручник / за заг. ред. О.І. Харитонової. Київ: Юрінком Інтер, 2019. 539 с. (бібліотека Університету);
3. Інтелектуальна власність та авторське право: навчальний посібник/ І.М. Чістякова та інші. Київ: Каравела, 2019. 203 с. (бібліотека Університету);
4. Інтелектуальна власність та патентознавство: підручник/ за ред. проф. Цибульова П.М. та доц. Ромашко А.С. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2021. (бібліотека Університету)

Додаткова література:

1. Вахонєва Т.М. Авторське право і суміжні права в Україні: навчальний посібник. К.: ВД «Дакор», 2016. 564 с.
2. Коваль І.Ф. Комерціалізація прав інтелектуальної власності: навч.посіб. К.: Юрінком Інтер, 2018. 272 с.
3. Жилінкова О.В. Договірне регулювання відносин щодо інтелектуальної власності в Україні та за кордоном: монографія. К.: Юрінком Інтер, 2015. 280 с.
4. Дмитришин В. С. Розпорядження майновими правами інтелектуальної власності в Україні: навчальний посібник. К.: Інститут інтелектуальної власності і права, 2008. 248 с. (електронний ресурс).
5. Коваль І. Ф. Захист прав у сфері промислової власності: проблеми законодавчого забезпечення та правозастосування: монографія. К.: НДІ ІВ НАПрН України, Лазурит-Полиграф, 2011. 320 с.
6. Цивільний кодекс України: науково-практичний коментар (пояснення, тлумачення, рекомендації з використанням позицій вищих судових інстанцій, Міністерства юстиції, науковців, фахівців). Т. 6: Право інтелектуальної власності / за ред. проф. І. В. Спасибо-Фатєєвої. Х.: ФОП Лісяк Л.С., 2011. 592 с. (Коментарі та аналітика).
7. Посібник для суддів з інтелектуальної власності /І.М. Бенедисюк та ін. К.: К.І.С., 2018. 424 с. (електронний ресурс).
8. Дмитренко В.В. Договори щодо розпорядження майновими правами на ноу-хау. Nauka innov., 2019. 15 (3) С. 63-77. <http://scinn.org.ua/sites/default/files/pdf/2019/N3/Dmytrenko.pdf>.

9. Дмитренко В.В. Механізм охорони права на ноу-хау. Часопис цивілістики. 2020. Випуск 37. С. 82-87. <http://chascyvil.onua.edu.ua/index.php/chc/article/view/354/348> (Тема 5).

Нормативно-правові акти:

1. Цивільний кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 р. № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>
2. Про авторське право і суміжні права: Закон України від 23 грудня 1993 р. № 3792-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12#Text>
3. Про охорону прав на винаходи і корисні моделі: Закон України від 15 грудня 1993 р. № 3687-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3687-12#Text>
4. Про охорону прав на промислові зразки: Закон України від 15 грудня 1993 р. № 3688-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3688-12#Text>
5. Про охорону прав на знаки для товарів і послуг: Закон України від 15 грудня 1993 р. № 3689-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3689-12#Text>
6. Про правову охорону географічних зазначень: Закон України від 16 червня 1999 р. № 752-XIV. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/752-14>
7. Про охорону прав на компонування напівпровідникових виробів: Закон України від 5 листопада 1997 р. № 621/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/621/97-%D0%B2%D1%80#Text>
8. Про охорону прав на сорти рослин: Закон України від 21 квітня 1993 р. № 3116-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3116-12#Text>

Міжнародні нормативно-правові акти:

1. Конвенція про заснування ВОІВ від 14.07.1967 р.
2. Паризька конвенція про охорону промислової власності від 20.03.1883 р.;
3. Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів від 09.09.1886 р. (доповнена Паризьким актом від 24.07.1971 р. зі змінами від 02.10.1979 р.);
4. Всесвітня конвенція про авторське право від 06.09.1952 р. (*Женевська конвенція*);
5. Договір ВОІВ про авторське право від 20.12.1996 р.;
6. Маракешський договір (*щодо осіб з порушенням зору*) від 27.06.2013 р.;
7. Міжнародна конвенція про охорону інтересів виконавців, виробників фонограм і організацій мовлення від 26.10.1961 р. (*Римська конвенція*);
8. Конвенція про охорону інтересів виробників фонограм від незаконного відтворення їх фонограм від 29.10. 1971 р. (*Женевська конвенція*);
9. Договір ВОІВ про виконання і фонограми від 20.12. 1996 р.;
10. Конвенція про розповсюдження несучих програми сигналів, що передаються через супутники від 21.05.1974 р. (*Брюссельська конвенція*)
11. Пекінський договір про аудіовізуальні виконання від 24.06.2012 р.;
12. Договір про патентну кооперацію від 19.07.1970 р. (*PCT*);
13. Договір про патентне право від 01.06.2000 р. (*PLT*);
14. Страсбурзька угода про Міжнародну патентну класифікацію від 24.03. 1971 р. (*Угода про МПК*);
15. Гаазький Акт Гаазької угоди про міжнародну реєстрацію промислових зразків від 28.11.1960 р.;
16. Женевський Акт Гаазької угоди про міжнародну реєстрацію промислових зразків від 02.07.1999 р.;
17. Локарнська угода про заснування Міжнародної класифікації промислових зразків від 08.10.1986 р.;
18. Будапештський договір про міжнародне визнання депонування мікроорганізмів з метою патентної процедури від 28.04.1977 р.;
19. Мадридська угода про міжнародну реєстрацію знаків від 14.04.1891 р.;
20. Протокол до Мадридської угоди про міжнародну реєстрацію знаків від 28.06.1989 р. (*Мадридський протокол*);
21. Ніццька угода про Міжнародну класифікацію товарів і послуг для реєстрації знаків від 15.06.1957 р.;
22. Віденська угода про заснування Міжнародної класифікації зображувальних елементів знаків від 12.06.1973 р.;
23. Договір про закони щодо товарних знаків від 27.10.1994 р. (*TLT*);
24. Сінгапурський договір про право товарних знаків від 27.03.2006 р.;
25. Найробський договір про охорону Олімпійського символу від 26.09.1981 р.;
26. Лісабонська угода про захист зазначень місця походження виробів та їх міжнародної реєстрації від 31.10.1958 р.;
27. Мадридська угода про санкції за неправдиві та неправильні позначення походження виробів від 14.04.1891 р.;
28. Міжнародна конвенція з охорони нових сортів рослин від 02.12.1961 р.;

29. Женевський договір про міжнародну реєстрацію наукових відкриттів від 07.03.1983 р.
30. Вашингтонський договір про інтелектуальну власність по відношенню до інтегральних мікросхем (1989 р.) (*не вступив в силу*);
31. Угода про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності від 15.04.1994 року (*Угода TRIPS*).
32. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони: Міжнародний документ від 27.06.2014. Ратифіковано: 16.09.2014. Дата оновлення: 30.11.2015. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/984_011/page6.

Інформаційні ресурси:

1. Офіційний сайт Всесвітньої організації інтелектуальної власності - www.wipo.int
2. Офіційний сайт EUIPO <https://euipo.europa.eu/>
3. Офіційний сайт Міністерства економіки України www.me.gov.ua
Офіційний сайт ДП «Український інститут інтелектуальної власності» («Укрпатент») – www.uipv.org

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

В межах вивчення навчальної дисципліни протягом семестру заплановано проведення лекційних та практичних занять. Навчальним планом передбачено виконання модульної контрольної роботи.

Проведення лекційних занять здійснюється з використанням комплексу методів, зокрема проблемного (дозволяє знайти рішення, набутти нових знань на основі відомих фактів), частково-пошукового (дозволяє прийти до висновку на основі часткових даних, неповної інформації), а також словесного (розповідь, пояснення, бесіда, дискусія, що дозволяє залучити аудиторію до активної участі у лекції), наочного (презентації, інший наочний матеріал) та інших методів. Проведення практичних занять здійснюється за допомогою практичних, наочних, словесних, проблемних, частково-пошукових та інших груп методів. Серед методів навчання за характером логіки пізнання використовуються аналітичний, індуктивний, дедуктивний, традиційний методи.

З метою формування компетентностей та програмних результатів навчання, навчальний процес здійснюється з використанням, зокрема, експрес-опитування за темою заняття, обговорення судової практики, аналіз правових кейсів, вирішення правових ситуацій, тестування.

Денна форма навчання

Тема1. Лекції 1-2. Основні засади права інтелектуальної власності. Класифікація об'єктів права інтелектуальної власності (4 год.)

Мета:

навчальна: сформувати уявлення про право інтелектуальної власності, систему об'єктів права інтелектуальної власності, суб'єктів права на них та змісту їх прав, систему правової охорони інтелектуальної власності;

розвивальна: формування логічного правового мислення;

виховна: виховати позитивне та поважне ставлення до правової науки.

Зміст лекцій:

Лекція 1:

1. Поняття права інтелектуальної власності.
2. Правова природа права інтелектуальної власності. Основні теорії права інтелектуальної власності.
3. Право власності та права інтелектуальної власності: співвідношення понять.

4. Класифікація об'єктів права інтелектуальної власності.

Лекція 2:

5. Суб'єкти права інтелектуальної власності.
6. Зміст права інтелектуальної власності.
7. Система правової охорони інтелектуальної власності

Методичні рекомендації. Студентам слід звернути увагу на нематеріальну природу об'єктів права інтелектуальної власності, разом з тим, варто розуміти, що ідеї, концепції, гіпотези тощо не охороняються. Правовій охороні підлягають об'єкти права інтелектуальної власності, виражені в будь-якій об'єктивно вираженій формі, потенційно доступній для сприйняття іншими. Також необхідно розмежовувати творчу та інтелектуальну діяльність, позаяк не кожна інтелектуальна діяльність є творчою, проте кожна творча діяльність є інтелектуальною. Важливо відрізнити об'єкти речового права власності від об'єктів права інтелектуальної власності. Слід зосередити увагу, що автором об'єкта права інтелектуальної власності може бути тільки фізична особа, хоча набути майнових прав інтелектуальної власності можуть будь-які особи – роботодавці, спадкоємці та інші правонаступники. Зміст права інтелектуальної власності складають особисті немайнові та майнові права інтелектуальної власності. Слід запам'ятати, що особисті немайнові права є невідчужуваними.

Тема 2. Лекції 3-4. Правова охорона об'єктів авторського права (4 год.)

Мета:

навчальна: сформувати уявлення про об'єкти авторського права, суб'єктів права на них та змісту їх прав;

розвивальна: формування логічного правового мислення;

виховна: виховати позитивне та поважне ставлення до правової науки.

Зміст лекцій:

Лекція 3:

1. Поняття авторського права, об'єкти авторського права.
2. Виникнення авторського права.
3. Критерії (умови) надання правової охорони творам.
4. Охорона частин твору.

Лекція 4:

5. Твори, що не охороняються як об'єкти авторського права.
6. Суб'єкти авторського права.
7. Зміст авторського права.

Методичні рекомендації. Студентам слід звернути увагу, що на об'єкти авторського права діє принцип автоматичної правової охорони. Авторське право виникає з моменту створення і надання результату об'єктивної форми вираження та не потребує обов'язкової державної реєстрації.

Крім того, авторське право охороняє форму вираження твору, але не його зміст (на відміну від патентного права).

Серед критеріїв правової охорони об'єктів авторського права відсутня така умова як новизна, натомість є умова оригінальності. Під оригінальністю розуміють унікальність,

неповторність твору (наприклад, якщо перед групою художників поставити 1 вазу і попросити написати картину із зображенням цієї вази – всі ці картини будуть неповторними, отже оригінальними позаяк кожен автор має свою техніку виконання, почерк, мазки фарби тощо (навіть якщо візуально картини будуть схожими, однак при детальному аналізі вони будуть відрізнятися, а отже будуть самостійними об'єктами авторського права якщо вони створенні незалежно одне від одного без свідомого навмисного порушення права інших осіб та інших порушень). Щоб результат підлягав охороні як об'єкт авторського права необхідно, щоб він був віддільний від особи автора, тобто виражений в будь-якій формі (усній, письмовій, електронній тощо) потенційно доступний для сприйняття іншими.

В авторському праві є поняття похідні твори – однак такі твори є правомірними, якщо вони створені за дозволом автора оригіналу чи особи, якій належать майнові права на оригінал за договором чи законом.

Слід звернути увагу, що ідеї, концепції, теорії, принципи, методи описані в творі не охороняються.

Варто застерегти. Часто на практиці трапляються випадки, коли винахідник перед подачею результату на реєстрацію з метою отримання патенту заздалегідь описує свій результат і оприлюднює як твір (об'єкт авторського права). Такі дії є небезпечними, оскільки по-перше, будь-яка особа зможе познайомитись з результатом і відтворити його, оскільки авторське право охороняє лише форму вираження твору, а не суть, по-друге, якщо від часу публікації до дати подачі заявки на винахід чи корисну модель мине 1 рік і більше часу – автор не зможе отримати патент на винахід чи корисну модель, позаяк він вже не буде новим (новизна є критерієм правової охорони для об'єктів патентного права).

Тема 3. Лекція 5. Правова охорона об'єктів суміжних прав (2 год.)

Мета:

навчальна: сформувати уявлення про суміжні права інтелектуальної власності, суб'єктів права на них та змісту їх прав;

розвивальна: формування логічного правового мислення;

виховна: виховати позитивне та поважне ставлення до правової науки.

Зміст лекції:

1. Поняття суміжних прав, їх особливості.
2. Об'єкти суміжних прав та умови їх охорони.
3. Суб'єкти суміжних прав.
4. Підстави виникнення та зміст права інтелектуальної власності на об'єкти суміжних прав.
5. Строки чинності майнових прав на об'єкти суміжних прав.

Методичні рекомендації. Студентам необхідно звернути увагу на специфіку об'єктів суміжних прав інтелектуальної власності (виконання, фонограми, відеограми, програми (передачі) організацій мовлення), їх похідний характер по відношенню до об'єктів авторського права, тобто ці права суміжні з авторськими. Необхідно розуміти, що виникають суміжні права на підставі виконання творів, створення фонограм, відеограм, передач організацій мовлення. Слід звернути увагу, що об'єктом охорони прав виконавця є його особистий виступ, якщо інше не передбачено договором (як правило, у виконавця (співака тощо) немає права на текст, музику тощо, а є лише тимчасовий дозвіл за ліцензійним договором на виконання чужих творів, за винятком якщо інше не вказано в договорі). Також необхідно зосередити увагу, що суб'єктами

суміжних прав є саме виконавець, виробник фонограми, відеограми та організація мовлення. Зміст права інтелектуальної власності на об'єкти суміжних прав складають особисті немайнові та майнові права інтелектуальної власності. Особисті немайнові права є чинними безстроково. Майнові права інтелектуальної власності на об'єкти суміжних прав чинні 50 років, що відліковуються з 1 січня року а) наступного за роком здійснення першого запису виконання, б) наступного за роком опублікування фонограми, відеограми, в) наступного за роком першого здійснення передачі організацій мовлення.

Тема 4. Лекції 6-7. Правова охорона об'єктів патентного права та промислових зразків (4 год.)

Мета:

навчальна: сформувати уявлення про об'єкти патентного права та промислові зразки, суб'єктів права на них та змісту їх прав;

розвивальна: формування логічного правового мислення;

виховна: виховати позитивне та поважне ставлення до правової науки.

Зміст лекцій:

Лекція 6:

1. Загальна характеристика об'єктів патентного права. Відмежування промислових зразків від об'єктів патентного права.
2. Умови правової охорони винаходів, корисних моделей та промислових зразків.

Лекція 7:

3. Експертиза заявки на винаходи, корисні моделі та промислові зразки.
4. Суб'єкти права на винаходи, корисні моделі та промислові зразки.

Методичні рекомендації. Студентам слід звернути увагу на об'єкти, які можуть отримати правову охорону як винаходи, корисні моделі промислові зразки, а також на строки чинності їх майнових прав, критерії правової охорони. Слід звернути увагу на обсяг правової охорони, особливості експертизи різних об'єктів патентного права та промислових зразків, припинення дії патенту/свідоцтва та визнання їх недійсними.

Тема 5. Ч. 1. Лекції 8-10. Загальні положення про комерційні позначення. Правова охорона торговельних марок (6 год.)

Мета:

навчальна: сформувати уявлення про комерційні позначення, суб'єктів права на них та змісту їх прав; сформувати уявлення про торговельні марки, їх правову охорону в Україні;

розвивальна: формування логічного правового мислення;

виховна: виховати позитивне та поважне ставлення до правової науки.

Зміст лекцій:

Лекція 8:

1. Загальна характеристика комерційних позначень, їх види та функції.
2. Суб'єкти права інтелектуальної власності на комерційні позначення та зміст їх прав.

Лекція 9:

3. Торговельна марка: поняття, види.
4. Умови правової охорони торговельних марок.
5. Суб'єкти права на торговельну марку та зміст їх прав.
6. Припинення дії свідоцтва на торговельну марку та визнання його недійсним.

Лекція 10:

1. Реєстрація торговельної марки.
2. Правові вимоги до заявки на торговельну марку в Україні.
3. Складання переліку товарів і послуг.

Методичні рекомендації. Студентам слід звернути увагу на особливості правової охорони комерційних позначень, відсутність особистих немайнових прав на цю групу об'єктів. Особливу увагу слід приділити позначенням, які можуть отримати правову охорону як торговельні марки, охорону добре відомих торговельних марок. З'ясувати поняття «використання торговельної марки» та з'ясувати підстави дострокового припинення дії свідоцтва на торговельні марки, визнання свідоцтва недійсним.

Тема 5. Ч. 2. Лекція 11. Охорона права на географічні зазначення (2 год.)

Мета:

навчальна: сформувати уявлення про географічні зазначення, особливості їх охорони у зв'язку з асоціацією в ЄС;

розвивальна: формування логічного правового мислення;

виховна: виховати позитивне та поважне ставлення до правової науки.

Зміст лекції:

1. Географічні зазначення, їх види.
2. Правова охорона географічних зазначень.
3. Суб'єкти права на реєстрацію географічних зазначень. Зміст права на географічні зазначення.
4. Припинення дії реєстрації географічного зазначення.

Методичні рекомендації. Студентам слід звернути увагу на особливості охорони географічних зазначень у зв'язку з асоціацією з ЄС, специфіку суб'єктів права на географічні зазначення та зміст їх прав. Необхідно пам'ятати, що з приводу географічних зазначень не укладаються договори щодо розпоряджання майновими правами інтелектуальної власності.

Тема 5. Ч. 3. Лекція 12. Охорона права на комерційні найменування (2 год.)

Мета:

навчальна: сформувати уявлення про комерційні найменування, їх співвідношення з торговельними марками та найменуванням юридичної особи, специфіку змісту права на географічні зазначення;

розвивальна: формування логічного правового мислення;

виховна: виховати позитивне та поважне ставлення до правової науки.

Зміст лекції:

1. Поняття комерційного найменування, його структура, принципи.
2. Співвідношення комерційних найменувань та торговельних марок. Співвідношення комерційного найменування та найменування юридичної особи.
3. Суб'єкти права на комерційне найменування. Ознаки права на комерційне найменування.
4. Виникнення права на комерційне найменування. Екстериторіальність права на комерційне найменування. Обмежені можливості розпоряджання правом на комерційне найменування. Припинення права на комерційне найменування.
5. Попередження порушення права на комерційне найменування. Захист прав на комерційне найменування.

Методичні рекомендації. Студентам необхідно вміти відмежовувати комерційні найменування від торговельних марок та найменування юридичної особи. Звернути увагу на обмежені можливості розпоряджання правом на комерційне найменування, екстериторіальність права на комерційне найменування.

Тема 6. Лекція 13. Правова охорона нетрадиційних об'єктів права інтелектуальної власності (2 год.)

Мета:

навчальна: сформувати уявлення про нетрадиційні об'єкти права інтелектуальної власності, суб'єктів права на них та змісту їх прав;

розвивальна: формування логічного правового мислення;

виховна: виховати позитивне та поважне ставлення до правової науки.

Зміст лекції:

1. Комерційна таємниця.
2. Ноу-хау.
3. Наукове відкриття.
4. Раціоналізаторська пропозиція.
5. Компонування напівпровідникових виробів.
6. Сорти рослин, породи тварин.

Методичні рекомендації. При вивченні даної теми, необхідно розуміти різницю між комерційною таємницею та ноу-хау як різновидами конфіденційної інформації у сфері інтелектуальної власності. Варто звернути увагу, що наукове відкриття, на відміну від об'єктів патентного права, не створюється людиною, це встановлення вже існуючих в природі явищ навколишньої дійсності (наприклад, людина описує вперше природне явище, яке вона не створює, а лише встановлює). Студентам також необхідно розмежовувати раціоналізаторські пропозиції від об'єктів патентного права, ознайомитись з правовою охороною сортів рослин та порід тварин.

Тема 7. Лекції 14-16. Комерціалізація об'єктів права інтелектуальної власності. Договірні способи розпоряджання майновими правами інтелектуальної власності (6 год.)

Мета:

навчальна: сформувати уявлення про комерціалізацію прав інтелектуальної власності, правові форми комерціалізації майнових прав інтелектуальної власності;

розвивальна: формування логічного правового мислення;

виховна: виховати позитивне та поважне ставлення до правової науки.

Зміст лекції:

Лекція 14:

1. Поняття і зміст комерціалізації прав на об'єкти інтелектуальної власності.
2. Способи використання об'єктів права інтелектуальної власності.

Лекція 15:

3. Види договорів щодо розпоряджання майновими правами інтелектуальної власності.
4. Договори щодо надання дозволу на використання об'єктів права інтелектуальної власності.

Лекція 16:

5. Договір про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності.
6. Договори щодо створення об'єктів права інтелектуальної власності.

Методичні рекомендації. Необхідно запам'ятати, що розпоряджання можливе лише майновими правами ІВ. Немайнові права ІВ є невідчужуваними та не можуть надаватись у використання. Студентам слід звернути увагу, що на відміну від ліцензії яка є одностороннім правочином, ліцензійний договір є двостороннім правочином, що зумовлює права та обов'язки у всіх його сторін. Ліцензійний договір, як правило, є двостороннім, консенсуальним, оплатним або безоплатним. Варто звернути увагу, що за ліцензійним договором не може бути надано дозвіл використовувати об'єкт права ІВ якого ще не існує. Студентам слід звернути увагу на ст. 430 ЦК України, яка стосується прав інтелектуальної власності на об'єкт, створений за замовленням за якою особисті немайнові права інтелектуальної власності на об'єкт, створений за замовленням, належать творцеві цього об'єкта (у випадках, передбачених законом, окремі особисті немайнові права інтелектуальної власності на такий об'єкт можуть належати замовникові). **Майнові права інтелектуальної власності на об'єкт, створений за замовленням, належать творцеві цього об'єкта та замовникові спільно, якщо інше не встановлено договором.** Таким чином, у договорі необхідно чітко вказати кому належатимуть майнові права інтелектуальної власності, оскільки в протилежному випадку вони будуть спільними для автора і змовника.

Слід звернути увагу, що відповідно до ч. 3 ст. 1112 ЦК України – оригінал твору образотворчого мистецтва, створеного за замовленням, переходить у власність замовника. При цьому **майнові права інтелектуальної власності на цей твір залишаються за його автором**, якщо інше не встановлено договором. Наприклад, якщо Ви замовили написати картину і в договорі забули вказати кому належатимуть майнові права на таку картину, то автор має одноосібне право розпоряджання своїм результатом інтелектуальної творчої діяльності, а у Вас є лише картина як річ.

Студентам слід звернути увагу, що такий договір не укладається між замовником і юридичною особою (тобто, якщо мають місце договірні відносини між замовником і юридичною особою з приводу створення об'єкта права інтелектуальної власності, то це не буде договір про створення за замовленням і використання об'єкта права інтелектуальної власності, а інший вид договору). Це пояснюється тим, що юридична особа не може бути автором!!!

За договором про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності – **майнові права відчужуються** безповоротно назавжди!!! (за винятками випадків визнання правочину недійсним чи неукладеним). У ЦК України та спеціальному законодавстві з інтелектуальної власності зустрічаються різні назви цього договору – договір про передачу (відчуження) майнових прав, договір про передачу права власності. Однак варто застерегти – за договором про передання виключних майнових прав ІВ відчужуються саме майнові права ІВ, а не об'єкти речових прав!!! Слід також звернути увагу на специфіку відчуження майнових права на об'єкти авторського права та об'єктів промислової власності. Оскільки на об'єкти авторського права діє принцип автоматичної правової охорони без наявності чи відсутності свідоцтва про

реєстрацію авторського права на твір, тому відчужувати майнові авторські права можна і повністю, і частково. Коли говоримо про винаходи і корисні моделі – відчуження можливе лише в повному обсязі, дроблення права за патентом не допускається!!! Майнові права на торговельну марку можна відчужувати як за 1 класом за яким її зареєстровано, так і за всіма, які наведені в свідоцтві про реєстрацію знаку для товару та послуг.

Тема 8. Лекції 17-18. Захист прав інтелектуальної власності (4 год.)

Мета:

навчальна: сформувати уявлення про захист прав інтелектуальної власності, підстави, форми, способи захисту прав;

розвивальна: формування логічного правового мислення;

виховна: виховати позитивне та поважне ставлення до правової науки.

Зміст лекції:

Лекція 17:

1. Загальні положення про юрисдикційну форму захисту прав інтелектуальної власності.
2. Судовий захист прав інтелектуальної власності.
3. Основні способи захисту.
4. Альтернативний (позасудовий) захист прав інтелектуальної власності
5. Загальні положення про адміністративний захист прав інтелектуальної власності.
6. Захист прав інтелектуальної власності Антимонопольним комітетом України.
7. Діяльність Державної митної служби України.
8. Захист прав інтелектуальної власності Апеляційною палатою Національного органу інтелектуальної власності.

Лекція 18:

1. Загальні положення про неюрисдикційну форму захисту прав інтелектуальної власності.
2. Поняття самозахисту у сфері інтелектуальної власності.
3. Способи самозахисту у сфері інтелектуальної власності.

Методичні рекомендації. Студентам необхідно розуміти підстави, форми способи захисту права інтелектуальної власності, розмежовувати юрисдикційну та неюрисдикційну форми захисту прав інтелектуальної власності.

Денна форма навчання

Практичне заняття 1. Основні засади права інтелектуальної власності. Класифікація об'єктів права інтелектуальної власності (2 год.)

Мета:

навчальна: узагальнити знання про право інтелектуальної власності, систему об'єктів права інтелектуальної власності, суб'єктів права на них та змісту їх прав;

розвивальна: формування логічного правового мислення;

виховна: виховати позитивне та поважне ставлення до правової науки.

Питання для повторення:

1. Поняття права інтелектуальної власності.
2. Правова природа права інтелектуальної власності.
3. Основні теорії права інтелектуальної власності.

4. Право власності та права інтелектуальної власності: співвідношення понять.
5. Класифікація об'єктів права інтелектуальної власності.
6. Суб'єкти права інтелектуальної власності.
7. Зміст права інтелектуальної власності.

Задачі:

Задача 1. Сергій – професійний фотограф. Сергій зробив портретні фото своєї дівчини Олени та виклав їх на своєму сайті з метою реклами своїх послуг. Олена обурилась та попросила видалити її фото, оскільки дозволу на їх розміщення вона не надавала. Сергій пояснив, що фото є його об'єктами авторського права, тому видаляти їх не збирається. **Надайте правову оцінку ситуації.**

Задача 2. Сергій написав вірші для своєї дівчини Олени. Олена була приємно вражена та розмістила вірші на своїй сторінці в соцмережі. Сергій попросив видалити вірші з соцмережі, позаяк це його об'єкти авторського права. Олена пояснила, що оскільки він подарував ці вірші їй, тому Олена є власницею цих віршів і має право ними володіти, користуватися та розпоряджатися. **Надайте правову оцінку ситуації.**

Практичне заняття 2. Правова охорона об'єктів авторського права (2 год.)

Мета:

навчальна: узагальнити знання про об'єкти авторського права, суб'єктів права на них та змісту їх прав;

розвивальна: формування логічного правового мислення;

виховна: виховати позитивне та поважне ставлення до правової науки.

Питання для повторення:

1. Поняття авторського права, об'єкти авторського права.
2. Виникнення авторського права.
3. Критерії (умови) надання правової охорони творам.
4. Охорона частин твору.
5. Твори, що не охороняються як об'єкти авторського права.
6. Суб'єкти авторського права.
7. Зміст авторського права.

Завдання: Ознайомитися зі зразками заяв про реєстрацію авторського права на твір, службовий твір та зразком заповнення такої заяви на сайті Укрпатенту за посиланням: <https://ukrpatent.org/uk/articles/copyright-forms>. Підготувати проєкт заяви про реєстрацію твору (номер варіанту за списком у журналі або студент пропонує свій об'єкт авторського права):

Варіант 1. Об'єкт: фотографія, яка вже експонувалась на міжнародній виставці.

Варіант 2. Об'єкт: кавер-версія пісні сучасника.

Варіант 3. Об'єкт: збірка віршів.

Варіант 4. Об'єкт: картина, яка експонувалась на міжнародній виставці.

Варіант 5. Об'єкт: фільм.

Варіант 6. Об'єкт: база даних.

Варіант 7. Об'єкт: наукова стаття.

Варіант 8. Об'єкт: театральна постановка.

Варіант 9. Об'єкт: підручник.

Варіант 10. Об'єкт: рекламний ролик.

Варіант 11. Об'єкт: скульптура, яка експонувалась на міжнародній виставці.

Варіант 12. Об'єкт: збірка картин.

Варіант 13. Об'єкт: база даних.

Варіант 14. Об'єкт: лекція.

Варіант 15. Об'єкт: музичний твір.

Варіант 16. Об'єкт: хореографічний твір.

Варіант 17. Об'єкт: твір садово-паркового мистецтва.

Варіант 18. Об'єкт: мультфільм.

Варіант 19. Об'єкт: роман.

Варіант 20. Об'єкт: виріб зі скла.

Варіант 21. Об'єкт: вишита сорочка.

Варіант 22. Об'єкт: пантоміма.

Варіант 23. Об'єкт: скульптура, яка експонувалась на міжнародній виставці.

Варіант 24. Об'єкт: дитяча книжка з ілюстраціями.

Варіант 25. Об'єкт: книга коміксів.

Варіант 26. Об'єкт: проєктно-кошторисна документація.

Варіант 27. Об'єкт: макет будинку.

Варіант 28. Об'єкт: рецепт торта.

Варіант 29. Об'єкт: викрійка сукні.

Практичне заняття 3. Правова охорона об'єктів суміжних прав (2 год.)

Мета:

навчальна: узагальнити знання про суміжні права інтелектуальної власності, суб'єктів права на них та змісту їх прав;

розвивальна: формування логічного правового мислення;

виховна: виховати позитивне та поважне ставлення до правової науки.

Питання для повторення:

1. Поняття суміжних прав, їх особливості.
2. Об'єкти суміжних прав та умови їх охорони.
3. Суб'єкти суміжних прав.
4. Підстави виникнення та зміст права інтелектуальної власності на об'єкти суміжних прав.
5. Строки чинності майнових прав на об'єкти суміжних прав.

Задачі:

1. Чи можуть існувати об'єкти суміжних прав без авторських? Відповідь обґрунтуйте.
2. Які права виникають у виконавця пісні – авторські чи суміжні? Чи має право виконавець пісні розпоряджатися текстом пісні і музикою? Якщо так, то за яких умов?

Практичне заняття 4. Правова охорона об'єктів патентного права та промислових зразків (2 год.)

Мета:

навчальна: узагальнити знання про об'єкти патентного права та промислові зразки, суб'єктів права на них та змісту їх прав;
розвивальна: формування логічного правового мислення;
виховна: виховати позитивне та поважне ставлення до правової науки.

Питання для повторення:

1. Загальна характеристика об'єктів патентного права.
2. Відмежування промислових зразків від об'єктів патентного права.
3. Умови правової охорони винаходів, корисних моделей та промислових зразків.
4. Експертиза заявки на винаходи, корисні моделі та промислові зразки.
5. Суб'єкти права на винаходи, корисні моделі та промислові зразки.

Задачі:

1. Сергій отримав патент на корисну модель «Спосіб приготування ватрушки». Через деякий час Укрпатент надіслав Сергію лист-нагадування про необхідність оплатити збір за підтримку чинності патенту за 2 рік його дії. Сергій вирішив не оплачувати збір позаяк вирішив, що патент діє 10 років. **Надайте правову оцінку ситуації.**
2. Іван є автором унікального рецепту приготування шашлика. Свій рецепт він розмістив в журналі «Шеф-кухар» та через рік подав рецепт на реєстрацію як винахід. Ще через 1,5 року він отримав патент України на спосіб приготування шашлика. Отримавши патент він надав виключну ліцензію на використання способу приготування шашлика Сергію та продовжив сам використовувати свій рецепт. Сергій попросив Івана не порушувати ліцензійний договір на не використовувати рецепт. Іван пояснив, що він є автором рецепта і він лише надав дозвіл Сергію використовувати рецепт, крім того він використовує не об'єкт патентного права, а рецепт, який розміщено в журналі «Шеф-кухар», який є його авторським правом. **Як вирішити спір? Які об'єкти права інтелектуальної власності має Іван та які права має? Чи порушує Іван майнові права Сергія? Які права Сергія порушені?**

Практичне заняття 5. Загальні положення про комерційні позначення. Правова охорона торговельних марок (2 год.)

Мета:

навчальна: узагальнити знання про комерційні позначення, суб'єктів права на них та змісту їх прав; сформулювати уявлення про торговельні марки, їх правову охорону в Україні;
розвивальна: формування логічного правового мислення;
виховна: виховати позитивне та поважне ставлення до правової науки.

Питання для повторення:

1. Загальна характеристика комерційних позначень, їх види та функції.
2. Суб'єкти права інтелектуальної власності на комерційні позначення та зміст їх прав.
3. Торговельна марка: поняття, види.
4. Умови правової охорони торговельних марок.
5. Суб'єкти права на торговельну марку та зміст їх прав.
6. Припинення дії свідоцтва на торговельну марку та визнання його недійсним.

Завдання. Ознайомитись зі зразком оформлення заявки про реєстрацію торговельної марки на сайті Укрпатенту: <https://ukrpatent.org/uk/articles/signs#6>. Підготувати проєкт заявки про реєстрацію торговельної марки.

Задача:

Сергій та Юрій вирішили виготовляти на продаж малинове варення. Для того, щоб вирізнитися на ринку вони вигадали назву свого продукту як «Найкорисніше та найсмачніше варення у світі». Цю назву хлопці вирішили подати на реєстрацію як торговельну марку. **Оцініть шанси отримати свідоцтво України на знак для товарів і послуг? Відповідь обґрунтуйте.**

Практичне заняття 6. Охорона права на географічні зазначення та комерційні найменування (2 год.)

Мета:

навчальна: узагальнити знання про географічні зазначення та комерційні найменування;

розвивальна: формування логічного правового мислення;

виховна: виховати позитивне та поважне ставлення до правової науки.

Питання для повторення:

1. Географічні зазначення, їх види.
2. Правова охорона географічних зазначень.
3. Суб'єкти права на реєстрацію географічних зазначень. Зміст права на географічні зазначення.
4. Припинення дії реєстрації географічного зазначення.
5. Поняття комерційного найменування, його структура.
6. Співвідношення комерційних найменувань та торговельних марок. Співвідношення комерційного найменування та найменування юридичної особи.
7. Суб'єкти права на комерційне найменування. Ознаки права на комерційне найменування. Обмежені можливості розпоряджання правом на комерційне найменування.
8. Виникнення права на комерційне найменування. Екстериторіальність права на комерційне найменування. Припинення права на комерційне найменування.
9. Попередження порушення права на комерційне найменування. Захист прав на комерційне найменування.

Завдання:

1. Чи можуть різні суб'єкти господарювання мати однакові комерційні найменування. Відповідь обґрунтуйте.
2. Серед наведених варіантів виберіть географічні зазначення та назви місць походження товару. Відповідь обґрунтуйте.
 - ✓ мінеральна вода «Миргородська»;
 - ✓ арганове масло;
 - ✓ ковбаса «Українська»;
 - ✓ сир Рокфор;
 - ✓ чай Darjeeling;
 - ✓ Львівська кава;
 - ✓ тайський шовк;
 - ✓ ніжинські огірки;

- ✓ швейцарські годинники;
- ✓ «Виготовлено в Україні»;
- ✓ Віденські булочки;
- ✓ ПРОШУТТО ДІ ПАРМА.

Практичне заняття 7. Правова охорона нетрадиційних об'єктів права інтелектуальної власності (2 год.)

Мета:

навчальна: узагальнити знання про нетрадиційні об'єкти права інтелектуальної власності, суб'єктів права на них та змісту їх прав;

розвивальна: формування логічного правового мислення;

виховна: виховати позитивне та поважне ставлення до правової науки.

Питання для повторення:

1. Комерційна таємниця.
2. Ноу-хау.
3. Наукове відкриття.
4. Раціоналізаторська пропозиція.
5. Компонування напівпровідникових виробів.
6. Сорти рослин, породи тварин.

Задача:

Порадьте клієнту як краще охороняти його технічне рішення «Пристрій для відлякування комах» - як об'єкт патентного права, авторського права чи зберегти в конфіденційності як ноу-хау.

Практичне заняття 8. Комерціалізація об'єктів права інтелектуальної власності. Договірні способи розпоряджання майновими правами інтелектуальної власності (2 год.)

Мета:

навчальна: узагальнити знання про комерціалізацію прав інтелектуальної власності, правові форми комерціалізації майнових прав інтелектуальної власності;

розвивальна: формування логічного правового мислення;

виховна: виховати позитивне та поважне ставлення до правової науки.

Питання для повторення:

1. Поняття і зміст комерціалізації прав на об'єкти інтелектуальної власності.
2. Способи використання об'єктів права інтелектуальної власності.
3. Види договорів щодо розпоряджання майновими правами інтелектуальної власності.
4. Договори щодо створення об'єктів права інтелектуальної власності.
5. Договори щодо надання дозволу на використання об'єктів права інтелектуальної власності.
6. Договір про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності.

Завдання:

1. Ознайомтесь зі зразком ліцензійного договору за посиланням: <https://ukrpatent.org/uk/articles/copyright-reg> (п. 5 Інформації щодо державної реєстрації авторського права і договорів, які стосуються права автора на твір).

2. Ознайомтесь зі зразком договору про створення за замовленням і використання твору за посиланням: <https://ukrpatent.org/uk/articles/copyright-reg> (п. 5 Інформації щодо державної реєстрації авторського права і договорів, які стосуються права автора на твір).
3. Ознайомтесь зі зразком договору про передання (відчуження) майнових прав за посиланням: <https://ukrpatent.org/uk/articles/copyright-reg> (п. 5 Інформації щодо державної реєстрації авторського права і договорів, які стосуються права автора на твір).
4. Підготуйте проект договору у сфері інтелектуальної власності (за вибором студента): а) ліцензійний договір; б) договір про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності; в) договір про створення за замовленням і використання об'єкта права інтелектуальної власності.
5. Обґрунтуйте як бути у випадку коли замовник звертається до юридичної особи з проханням створити об'єкт права інтелектуальної власності за замовленням. Які договори у сфері інтелектуальної власності Ви будете укладати? Наведіть механізм врегулювання таких правовідносин.

Практичне заняття 9. Захист прав інтелектуальної власності (2 год.)

Мета:

навчальна: узагальнити знання про захист прав інтелектуальної власності, підстави, форми, способи захисту прав;

розвивальна: формування логічного правового мислення;

виховна: виховати позитивне та поважне ставлення до правової науки.

Питання для повторення:

1. Загальні положення про юрисдикційну форму захисту прав інтелектуальної власності.
2. Судовий захист прав інтелектуальної власності. Основні способи захисту.
3. Альтернативний (позасудовий) захист прав інтелектуальної власності
4. Загальні положення про адміністративний захист прав інтелектуальної власності.
5. Захист прав інтелектуальної власності Антимонопольним комітетом України.
6. Діяльність Державної митної служби України.
7. Захист прав інтелектуальної власності Апеляційною палатою Національного органу інтелектуальної власності.
8. Загальні положення про неюрисдикційну форму захисту прав інтелектуальної власності.
9. Поняття самозахисту у сфері інтелектуальної власності.
10. Способи самозахисту у сфері інтелектуальної власності.

Питання для аналізу:

1. Порівняйте поняття «охорона прав інтелектуальної власності» та «захист прав інтелектуальної власності».
2. Порівняйте поняття «альтернативний (позасудовий) захист прав інтелектуальної власності» та «неюрисдикційна форма захисту прав інтелектуальної власності».

Заочна форма навчання

Тема1. Лекція 1: Основні засади права інтелектуальної власності. Класифікація об'єктів права інтелектуальної власності (1 год.)

Правова охорона об'єктів авторського права (1 год.)

Мета:

навчальна: сформуванати уявлення про право інтелектуальної власності, систему об'єктів права інтелектуальної власності, суб'єктів права на них та змісту їх прав, систему правової охорони інтелектуальної власності; сформуванати уявлення про об'єкти авторського права, суб'єктів права на них та змісту їх прав;

розвивальна: формування логічного правового мислення;

виховна: виховати позитивне та поважне ставлення до правової науки.

Зміст лекції:

Частина 1:

1. Поняття права інтелектуальної власності.
2. Правова природа права інтелектуальної власності. Основні теорії права інтелектуальної власності.
3. Право власності та права інтелектуальної власності: співвідношення понять.
4. Класифікація об'єктів права інтелектуальної власності.
5. Суб'єкти права інтелектуальної власності.
6. Зміст права інтелектуальної власності.
7. Система правової охорони інтелектуальної власності

Частина 2:

1. Поняття авторського права, об'єкти авторського права.
2. Виникнення авторського права.
3. Критерії (умови) надання правової охорони творам.
4. Охорона частин твору.
5. Твори, що не охороняються як об'єкти авторського права.
6. Суб'єкти авторського права.
7. Зміст авторського права.

Методичні рекомендації. Студентам слід звернути увагу на нематеріальну природу об'єктів права інтелектуальної власності, разом з тим, варто розуміти, що ідеї, концепції, гіпотези тощо не охороняються. Правовій охороні підлягають об'єкти права інтелектуальної власності, виражені в будь-якій об'єктивно вираженій формі, потенційно доступній для сприйняття іншими. Також необхідно розмежовувати творчу та інтелектуальну діяльність, позаяк не кожна інтелектуальна діяльність є творчою, проте кожна творча діяльність є інтелектуальною. Важливо відрізнати об'єкти речового права власності від об'єктів права інтелектуальної власності. Слід зосередити увагу, що автором об'єкта права інтелектуальної власності може бути тільки фізична особа, хоча набути майнових прав інтелектуальної власності можуть будь-які особи – роботодавці, спадкоємці та інші правонаступники. Зміст права інтелектуальної власності складають особисті немайнові та майнові права інтелектуальної власності. Слід запам'ятати, що особисті немайнові права є невідчужуваними.

Студентам слід звернути увагу, що на об'єкти авторського права діє принцип автоматичної правової охорони. Авторське право виникає з моменту створення і надання результату об'єктивної форми вираження та не потребує обов'язкової державної реєстрації. Крім того, авторське право охороняє форму вираження твору, але не його зміст (на відміну від патентного права). Серед критеріїв правової охорони об'єктів авторського права відсутня така умова як новизна, натомість є умова оригінальності. Під оригінальністю розуміють унікальність, неповторність твору (наприклад, якщо перед групою художників поставити 1 вазу і попросити написати картину із зображенням цієї вази – всі ці картини будуть неповторними, отже оригінальними позаяк кожен

автор має свою техніку виконання, почерк, мазки фарби тощо (навіть якщо візуально картини будуть схожими, однак при детальному аналізі вони будуть відрізнятися, а отже будуть самостійними об'єктами авторського права якщо вони створенні незалежно одне від одного без свідомого навмисного порушення права інших осіб та інших порушень). Щоб результат підлягав охороні як об'єкт авторського права необхідно, щоб він був віддільний від особи автора, тобто виражений в будь-якій формі (усній, письмовій, електронній тощо) потенційно доступний для сприйняття іншими. В авторському праві є поняття похідні твори – однак такі твори є правомірними, якщо вони створені за дозволом автора оригіналу чи особи, якій належать майнові права на оригінал за договором чи законом. Слід звернути увагу, що ідеї, концепції, теорії, принципи, методи описані в творі не охороняються. Часто на практиці трапляються випадки, коли винахідник перед подачею результату на реєстрацію з метою отримання патенту заздалегідь описує свій результат і оприлюднює як твір (об'єкт авторського права). Такі дії є небезпечними, оскільки по-перше, будь-яка особа зможе познайомитись з результатом і відтворити його, оскільки авторське право охороняє лише форму вираження твору, а не суть, по-друге, якщо від часу публікації до дати подачі заявки на винахід чи корисну модель мине 1 рік і більше часу – автор не зможе отримати патент на винахід чи корисну модель, позаяк він вже не буде новим (новизна є критерієм правової охорони для об'єктів патентного права).

Тема 4. Лекція 2: Правова охорона об'єктів патентного права та промислових зразків

(1 год.)

Загальні положення про комерційні позначення. Правова охорона торговельних марок

(1 год.)

Мета:

навчальна: сформувані уявлення про об'єкти патентного права та промислові зразки, суб'єктів права на них та змісту їх прав; сформувані уявлення про комерційні позначення, суб'єктів права на них та змісту їх прав; сформувані уявлення про торговельні марки, їх правову охорону в Україні;

розвивальна: формування логічного правового мислення;

виховна: виховати позитивне та поважне ставлення до правової науки.

Зміст лекції:

Частина 1:

1. Загальна характеристика об'єктів патентного права. Відмежування промислових зразків від об'єктів патентного права.
2. Умови правової охорони винаходів, корисних моделей та промислових зразків.
3. Суб'єкти права на винаходи, корисні моделі та промислові зразки.

Частина 2:

1. Загальна характеристика комерційних позначень, їх види та функції.
2. Суб'єкти права інтелектуальної власності на комерційні позначення та зміст їх прав.
3. Торговельна марка: поняття, види.
4. Умови правової охорони торговельних марок.
5. Суб'єкти права на торговельну марку та зміст їх прав.
6. Припинення дії свідоцтва на торговельну марку та визнання його недійсним.

Методичні рекомендації. Студентам слід звернути увагу на об'єкти, які можуть отримати правову охорону як винаходи, корисні моделі промислові зразки, а також на строки чинності їх майнових прав, критерії правової охорони. Слід звернути увагу на обсяг правової охорони, особливості експертизи різних об'єктів патентного права та промислових зразків, припинення дії патенту/свідоцтва та визнання їх недійсними.

Студентам слід звернути увагу на особливості правової охорони комерційних позначень, відсутність особистих немайнових прав на цю групу об'єктів. Особливу увагу слід приділити позначенням, які можуть отримати правову охорону як торговельні марки, охорону добре відомих торговельних марок. З'ясувати поняття «використання торговельної марки» та з'ясувати підстави дострокового припинення дії свідоцтва на торговельні марки, визнання свідоцтва недійсним.

Тема 7. Лекція 3: Комерціалізація об'єктів права інтелектуальної власності. Договірні способи розпоряджання майновими правами інтелектуальної власності (2 год.)

Мета:

навчальна: сформувати уявлення про комерціалізацію прав інтелектуальної власності, правові форми комерціалізації майнових прав інтелектуальної власності;

розвивальна: формування логічного правового мислення;

виховна: виховати позитивне та поважне ставлення до правової науки.

Зміст лекції:

1. Поняття і зміст комерціалізації прав на об'єкти інтелектуальної власності.
2. Способи використання об'єктів права інтелектуальної власності.
3. Види договорів щодо розпоряджання майновими правами інтелектуальної власності.
4. Договори щодо створення об'єктів права інтелектуальної власності.
5. Договори щодо надання дозволу на використання об'єктів права інтелектуальної власності.
6. Договір про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності.

Методичні рекомендації. Необхідно запам'ятати, що розпоряджання можливе лише майновими правами ІВ. Немайнові права ІВ є невідчужуваними та не можуть надаватись у використання. Студентам слід звернути увагу, що на відміну від ліцензії яка є одностороннім правочином, ліцензійний договір є двостороннім правочином, що зумовлює права та обов'язки у всіх його сторін. Ліцензійний договір, як правило, є двостороннім, консенсуальним, оплатним або безоплатним. Варто звернути увагу, що за ліцензійним договором не може бути надано дозвіл використовувати об'єкт права ІВ якого ще не існує. Студентам слід звернути увагу на ст. 430 ЦК України, яка стосується прав інтелектуальної власності на об'єкт, створений за замовленням за якою особисті немайнові права інтелектуальної власності на об'єкт, створений за замовленням, належать творцеві цього об'єкта (у випадках, передбачених законом, окремі особисті немайнові права інтелектуальної власності на такий об'єкт можуть належати замовникові). **Майнові права інтелектуальної власності на об'єкт, створений за замовленням, належать творцеві цього об'єкта та замовникові спільно, якщо інше не встановлено договором.** Таким чином, у договорі необхідно чітко вказати кому належатимуть майнові права інтелектуальної власності, оскільки в протилежному випадку вони будуть спільними для автора і змовника.

Слід звернути увагу, що відповідно до ч. 3 ст. 1112 ЦК України – оригінал твору образотворчого мистецтва, створеного за замовленням, переходить у власність замовника. При цьому **майнові права інтелектуальної власності на цей твір залишаються за його автором,** якщо інше не встановлено договором. Наприклад, якщо Ви замовили написати картину і в договорі забули вказати кому належатимуть майнові права на таку картину, то автор має одноосібне право розпоряджання своїм результатом інтелектуальної творчої діяльності, а у Вас є лише картина як річ.

Студентам слід звернути увагу, що такий договір не укладається між замовником і юридичною особою (тобто, якщо мають місце договірні відносини між замовником і юридичною особою з приводу створення об'єкта права інтелектуальної власності, то це не буде договір про створення за замовленням і використання об'єкта права інтелектуальної власності, а інший вид договору). Це пояснюється тим, що юридична особа не може бути автором!!!

За договором про передавання виключних майнових прав інтелектуальної власності – **майнові права відчужуються** безповоротно назавжди!!! (за винятками випадків визнання правочину недійсним чи неукладеним). У ЦК України та спеціальному законодавстві з інтелектуальної власності зустрічаються різні назви цього договору – договір про передачу (відчуження) майнових прав, договір про передачу права власності. Однак варто застерегти – за договором про передавання виключних майнових прав ІВ відчужуються саме майнові права ІВ, а не об'єкти речових прав!!! Слід також звернути увагу на специфіку відчуження майнових права на об'єкти авторського права та об'єктів промислової власності. Оскільки на об'єкти авторського права діє принцип автоматичної правової охорони без наявності чи відсутності свідоцтва про реєстрацію авторського права на твір, тому відчужувати майнові авторські права можна і повністю, і частково. Коли говоримо про винаходи і корисні моделі – відчуження можливе лише в повному обсязі, дроблення права за патентом не допускається!!! Майнові права на торговельну марку можна відчужувати як за 1 класом за яким її зареєстровано, так і за всіма, які наведені в свідоцтві про реєстрацію знаку для товару та послуг.

Заочна форма навчання

Практичне заняття 1. Правова охорона об'єктів авторського права (1 год.)

Правова охорона об'єктів патентного права та промислових зразків

(1 год.)

Мета:

навчальна: узагальнити знання про об'єкти авторського права, патентного права та промислові зразки, суб'єктів права на них та змісту їх прав;

розвивальна: формування логічного правового мислення;

виховна: виховати позитивне та поважне ставлення до правової науки.

Питання для повторення:

1. Поняття авторського права, об'єкти авторського права. Виникнення авторського права. Критерії (умови) надання правової охорони творам. Охорона частин твору. Твори, що не охороняються як об'єкти авторського права. Суб'єкти авторського права. Зміст авторського права.
2. Загальна характеристика об'єктів патентного права. Відмежування промислових зразків від об'єктів патентного права. Умови правової охорони винаходів, корисних моделей та промислових зразків. Експертиза заявки на винаходи, корисні моделі та промислові зразки. Суб'єкти права на винаходи, корисні моделі та промислові зразки.

Задачі:

1. Сергій – професійний фотограф. Сергій зробив портретні фото своєї дівчини Олени та виклав їх на своєму сайті з метою реклами своїх послуг. Олена обурилась та попросила видалити її фото, оскільки дозволу на їх розміщення вона не надавала. Сергій пояснив, що фото є його об'єктами авторського права, тому видаляти їх не збирається. **Надайте правову оцінку ситуації.**

2. Сергій написав вірші для своєї дівчини Олени. Олена була приємно вражена та розмістила вірші на своїй сторінці в соцмережі. Сергій попросив видалити вірші з соцмережі, позаяк це його об'єкти авторського права. Олена пояснила, що оскільки він подарував ці вірші їй, тому Олена є власницею цих віршів і має право ними володіти, користуватися та розпоряджатися. **Надайте правову оцінку ситуації.**
3. Сергій отримав патент на корисну модель «Спосіб приготування ватрушки». Через деякий час Укрпатент надіслав Сергію лист-нагадування про необхідність оплатити збір за підтримку чинності патенту за 2 рік його дії. Сергій вирішив не оплачувати збір позаяк вирішив, що патент діє 10 років. **Надайте правову оцінку ситуації.**
4. Іван є автором унікального рецепту приготування шашлика. Свій рецепт він розмістив в журналі «Шеф-кухар» та через рік подав рецепт на реєстрацію як винахід. Ще через 1,5 року він отримав патент України на спосіб приготування шашлика. Отримавши патент він надав виключну ліцензію на використання способу приготування шашлика Сергію та продовжив сам використовувати свій рецепт. Сергій попросив Івана не порушувати ліцензійний договір на не використовувати рецепт. Іван пояснив, що він є автором рецепта і він лише надав дозвіл Сергію використовувати рецепт, крім того він використовує не об'єкт патентного права, а рецепт, який розміщено в журналі «Шеф-кухар», який є його авторським правом. **Як вирішити спір? Які об'єкти права інтелектуальної власності має Іван та які права має? Чи порушує Іван майнові права Сергія? Які права Сергія порушені?**

Практичне заняття 2. Загальні положення про комерційні позначення. Правова охорона торговельних марок (2 год.)

Мета:

навчальна: узагальнити знання про комерційні позначення, суб'єктів права на них та змісту їх прав; сформулювати уявлення про торговельні марки, їх правову охорону в Україні;
розвивальна: формування логічного правового мислення;
виховна: виховати позитивне та поважне ставлення до правової науки.

Питання для повторення:

1. Загальна характеристика комерційних позначень, їх види та функції.
2. Суб'єкти права інтелектуальної власності на комерційні позначення та зміст їх прав.
3. Торговельна марка: поняття, види.
4. Умови правової охорони торговельних марок.
5. Суб'єкти права на торговельну марку та зміст їх прав.
6. Припинення дії свідоцтва на торговельну марку та визнання його недійсним.

Завдання. Ознайомитись зі зразком оформлення заявки про реєстрацію торговельної марки на сайті Укрпатенту: <https://ukrpatent.org/uk/articles/signs#6>. Підготувати проєкт заявки про реєстрацію торговельної марки.

Задача:

Сергій та Юрій вирішили виготовляти на продаж малинове варення. Для того, щоб вирізнитися на ринку вони вигадали назву свого продукту як «Найкорисніше та найсмачніше варення у світі». Цю

назву хлопці вирішили подати на реєстрацію як торговельну марку. **Оцініть шанси отримати свідоцтво України на знак для товарів і послуг? Відповідь обґрунтуйте.**

6. Самостійна робота студента

№ з/п	Тема/питання, що виноситься на самостійне опрацювання	Кількість годин СРС Денна/Заочна
1.	Тема 1. Ознайомитись з системою правової охорони інтелектуальної власності, значенням інтелектуальної власності у міжнародній діяльності	2/6
2.	Тема 2. Ознайомитися зі зразками заяв про реєстрацію авторського права на твір, службовий твір та зразком заповнення такої заяви на сайті Укрпатенту за посиланням: https://ukrpatent.org/uk/articles/copyright-forms Підготувати проєкт заяви про реєстрацію твору	4/10
3	Тема 3. Здійснити порівняльний аналіз об'єктів авторського права та суміжних прав	2/6
4.	Тема 4. Здійснити порівняльний аналіз охорони об'єктів патентного права та промислових зразків в Україні та ЄС.	4/10
5.	Тема 5. Ч. 1. Порівняльний аналіз охорони торговельних марок в Україні та ЄС. Види торговельних марок в ЄС. Міжнародно-правова охорона торговельних марок. Реєстрація торговельних марок за Мадридською системою. Ознайомитись зі зразком оформлення заявки про реєстрацію торговельної марки на сайті Укрпатенту: https://ukrpatent.org/uk/articles/signs#6 . Підготувати проєкт заявки про реєстрацію торговельної марки (Додаток 1).	6/10
6	Тема 5. Ч. 2. Проаналізувати особливості правової охорони географічних зазначень у зв'язку з асоціацією в ЄС. Ознайомитись з Главою 9 Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони від 27.06.2014	2/6
7.	Тема 5. Ч. 3. Попередження порушення права на комерційне найменування. Захист прав на комерційне найменування	2/6
8.	Тема 6. Розмежувати комерційну таємницю та ноу-хау. Ознайомитись з правовою охороною сортів рослин, порід тварин	4/6
9.	Тема 7. Підготувати проєкт (на вибір): А) ліцензійного договору, враховуючи зразок примірного договору за посиланням: https://ukrpatent.org/uk/articles/copyright-reg (п. 5 Інформації щодо державної реєстрації авторського права і договорів, які стосуються права автора на твір); Б) договору про створення за замовленням і використання об'єкта права інтелектуальної власності, враховуючи зразок примірного договору за посиланням: https://ukrpatent.org/uk/articles/copyright-reg (п. 5 Інформації щодо державної реєстрації авторського права і договорів, які стосуються права автора на твір); В) договору про передання (відчуження) майнових прав, враховуючи зразок примірного договору за посиланням: https://ukrpatent.org/uk/articles/copyright-reg (п. 5 Інформації щодо державної реєстрації авторського права і договорів, які стосуються права автора на твір).	6/10
10.	Тема 8. Ознайомитися з діяльністю державних органів, які	4/10

	здійснюють захист прав інтелектуальної власності у адміністративному порядку	
	Разом	36/80

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Регулярне відвідування лекційних та практичних занять, ознайомлення з рекомендованим законодавством, іншими джерелами права є необхідною умовою успішного засвоєння навчального курсу. Під час підготовки до практичних занять, вирішення правових задач необхідним є ознайомлення з матеріалами судової практики. Активність на лекційних заняттях вітається. На лекціях викладач може залучати студентів до правової дискусії з проблемних питань навчальної дисципліни. У випадку виникнення запитань стосовно навчальної дисципліни, студент може на лекції їх уточнити з метою подальшого ефективного засвоєння навчального матеріалу. Активність студентів на практичних заняттях є обов'язковою. Особливо активні студенти заохочуються додатковими балами. На практичних заняттях обговорюються правові задачі (ситуації), узагальнюється вивчений матеріал. Якщо студент не був присутнім на практичному занятті, студент може набрати бали з пропущеної теми шляхом виконання онлайн тесту (доступ до тесту надає викладач) та вирішення правових задач (шляхом надсилання роботи на електронну пошту викладача).

Політика університету

Академічна доброчесність

Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code> (інша необхідна інформація стосовно академічної доброчесності).

Норми етичної поведінки

Норми етичної поведінки студентів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Денна форма навчання

1) Поточний контроль: експрес-опитування за темою заняття, обговорення правових кейсів, тестування, підготовка проєктів документів, модульна контрольна робота

Рейтинг студента складається з балів, що отримуються за:

1) експрес-опитування за темою заняття, обговорення правових кейсів, вирішення практичних завдань та доповнення відповідей інших студентів у процесі дискусії на практичних заняттях (до 2 балів за 1 практичне заняття);

2) виконання тестових завдань онлайн (до 5 балів за 1 практичне заняття).

Загальний бал за 1 практичне заняття – до 7 балів.

3) підготовка 3 проєктів документів (до 27 балів): заявки про реєстрацію об'єкта авторського права – до 7 балів, заявки про реєстрацію торговельної марки – до 10 балів; проєкту договору у сфері права інтелектуальної власності – до 10 балів.

4) модульна контрольна робота – до 10 балів.

Система рейтингових (вагових) балів та критерії оцінювання:

Робота на практичних заняттях:

1. експрес-опитування за темою заняття, обговорення правових кейсів, доповіді, відповіді, вирішення завдань та доповнення відповідей інших студентів у процесі дискусії на практичних заняттях (до 2 балів). Всього передбачено 9 практичних занять. За активність протягом семестру на практичних заняттях можна отримати **до 18 балів**.

активна робота студента на занятті; надання повної і аргументованої, логічно викладеної відповіді, висловлення власної позиції з дискусійних питань або повністю правильне вирішення завдань з відповідним обґрунтуванням, у поєднанні зі слухними доповненнями відповідей інших студентів у процесі дискусії	2
робота студента на занятті; надання правильних відповідей або правильне вирішення завдань з незначними неточностями	1

2. виконання тестових завдань онлайн (до 5 балів). Всього – 9 практичних занять. За семестр за вирішення тестових завдань можна отримати **до 45 балів**. У випадку, якщо студент набирає за тестування недостатню кількість балів, він може додатково виконати правові задачі та надіслати їх на перевірку викладачу.
3. підготовка 3 проєктів документів: 1) заявки про реєстрацію об'єкта авторського права – до 7 балів; 2) заявки про реєстрацію торговельної марки – до 10 балів; 4) проєкту договору у сфері інтелектуальної власності – до 10 балів. Всього за підготовку проєктів документів студент може отримати **до 27 балів**.
4. За виконання МКР можна отримати **до 10 балів**. Модульна контрольна робота проводиться у формі комплексного тестування. Тест складається з 10 питань, за кожну правильну відповідь 1 бал.

- 2) **Календарний контроль:** *проводиться двічі на семестр як моніторинг поточного стану виконання вимог силабусу.*

Критерій	Перший	Другий
Термін	8-й тиждень	14-й тиждень
Умови отримання позитивного результату	якщо поточний рейтинговий бал складає не менше 50% від максимально можливого на момент календарного контролю	якщо поточний рейтинговий бал складає не менше 50% від максимально можливого на момент календарного контролю

- 3) **Семестровий контроль:** *залік*

Умови допуску до семестрового контролю: активність на практичних заняттях, відпрацювання всіх пропущених практичних занять, участь в обговоренні кейсів, виконання тестів, підготовка проєктів документів, правових задач тощо дозволяє отримати автоматичну оцінку, якщо кількість балів складає 60 і більше. У випадку меншої кількості балів, необхідно виконати додаткові правові задачі чи завдання з тих тем, з яких недостатня кількість балів. Якщо студент набрав 60 і більше балів протягом семестру, проте планує підвищити свій бал, він проходить онлайн тестування (ваговий бал від 0 до 20). Мінімальний бал для допуску до заліку – 40, за умови якщо студент виконав модульну контрольну роботу, всі тестові завдання, підготував всі проєкти документів.

Розрахунок шкали (R) рейтингу:

Сума вагових балів контрольних заходів протягом семестру складає:

$$RD = 18 + 45 + 27 + 10 = 100 \text{ балів.}$$

Студенти, які набрали протягом семестру 60 і більше балів (**$RD \geq 0,6 R$**) отримують автоматичний залік відповідно до набраного рейтингу. Якщо студент набрав 60 і більше балів протягом семестру, проте планує підвищити свій бал, він проходить онлайн тестування (ваговий бал від 0 до 20).

Студенти, які набрали протягом семестру менше 60 балів (**$RD < 0,6 R$**):

- 40 – 59 балів – виконують залікову роботу (ваговий бал від 0 до 20);
- 0 – 39 – не допускаються до заліку, виконують завдання з тих тем, з яких недостатня кількість балів та, за умови успішного набору балів, в подальшому допускаються до заліку.

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

Кількість балів	Оцінка
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

Заочна форма навчання

Для студентів заочної форми навчання навчальним планом передбачено 2 практичні заняття та контрольну роботу. На практичних заняттях узагальнюється вивчене, обговорюються правові кейси. Засвоєний матеріал перевіряється за допомогою тестування. За активність та тестування на практичних заняттях можна отримати до **30 балів**.

Контрольна робота для студентів заочної форми є складається з частин:

1) підготовка заявки на реєстрацію об'єкта авторського права (до 7 балів) та розрахунки вартості зборів за подачу такої заявки та видачу свідоцтва про реєстрацію авторського права на твір (до 3 балів);

2) аналіз теоретичних питань (4 питання – до 20 балів).

За контрольну роботу можна отримати до **30 балів**.

За залікову роботу у формі тестування можна отримати до **40 балів**.

$$RD = 30 + 30 + 40 = 100 \text{ балів.}$$

Таким чином за навчальний курс студент може набрати до 100 балів.

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

Кількість балів	Оцінка
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

Вимоги до виконання та оформлення контрольної роботи:

1. Контрольна робота має містити титульний аркуш (див. Додаток 1).
2. При оформленні заявки про реєстрацію авторського права необхідно **заповнити офіційний зразок**, розміщений на сайті ДП «Український інститут інтелектуальної

власності» за посиланнями: <https://ukrpatent.org/uk/articles/copyright-forms> та керуватися вимогами до заповнення, розміщеними за цим самим посиланням.

3. Аналіз теоретичних питань передбачає ґрунтовну відповідь на основі аналізу чинного законодавства, судової практики та правової доктрини. В тексті мають бути посилання на використані джерела. Текст роботи вирівнюється за шириною, параметри сторінки – книжкова, шрифт – 12, поля – 2 см. Виконуючи роботу необхідно дотримуватися політики університету щодо академічної доброчесності на норм етичної поведінки (<https://kpi.ua/code>).
4. Контрольна робота виконується в міжсесійний період та надсилається на електронну пошту akiv_d@ukr.net за два тижні до початку заліково-екзаменаційної сесії.

ЗАВДАННЯ ДО КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ:

Завдання 1.

А) Ознайомитися зі зразками заяв про реєстрацію авторського права на твір, службовий твір та зразком заповнення такої заяви на сайті Укрпатенту за посиланням: <https://ukrpatent.org/uk/articles/copyright-forms>. Підготувати проєкт заяви про реєстрацію твору (номер варіанту за списком у журналі або студент пропонує свій об'єкт авторського права):

Варіант 1. Об'єкт: фотографія, яка вже експонувалась на міжнародній виставці.

Варіант 2. Об'єкт: кавер-версія пісні сучасника.

Варіант 3. Об'єкт: збірка віршів.

Варіант 4. Об'єкт: картина, яка експонувалась на міжнародній виставці.

Варіант 5. Об'єкт: фільм.

Варіант 6. Об'єкт: база даних.

Варіант 7. Об'єкт: наукова стаття.

Варіант 8. Об'єкт: театральна постановка.

Варіант 9. Об'єкт: підручник.

Варіант 10. Об'єкт: рекламний ролик.

Варіант 11. Об'єкт: скульптура, яка експонувалась на міжнародній виставці.

Варіант 12. Об'єкт: збірка картин.

Варіант 13. Об'єкт: база даних.

Варіант 14. Об'єкт: лекція.

Варіант 15. Об'єкт: музичний твір.

Варіант 16. Об'єкт: хореографічний твір.

Варіант 17. Об'єкт: твір садово-паркового мистецтва.

Варіант 18. Об'єкт: мультфільм.

Варіант 19. Об'єкт: роман.

Варіант 20. Об'єкт: виріб зі скла.

Варіант 21. Об'єкт: вишита сорочка.

Варіант 22. Об'єкт: пантоміма.

Варіант 23. Об'єкт: скульптура, яка експонувалась на міжнародній виставці.

Варіант 24. Об'єкт: дитяча книжка з ілюстраціями.

Варіант 25. Об'єкт: книга коміксів.

Варіант 26. Об'єкт: проєктно-кошторисна документація.

Варіант 27. Об'єкт: макет будинку.

Варіант 28. Об'єкт: рецепт торта.

Варіант 29. Об'єкт: викрійка сукні.

Б) розрахувати вартість зборів за подачу такої заявки та видачу свідоцтва про реєстрацію авторського права на твір.

Завдання 2. Аналіз теоретичних питань та ситуацій з обґрунтуванням своєї позиції (аналіз 1 питання – до 5 балів) (студент обирає 4 питання на вибір):

1. Яке поняття є ширшим – «автор» чи «суб'єкт права»? Хто може бути автором – фізична чи юридична особа? Відповідь обґрунтуйте.
2. Як Ви розумієте поняття «вільне використання об'єктів авторського права»? В яких випадках безоплатне використання об'єкта авторського права без згоди автора є правомірним? Які умови мають при цьому бути дотримані?
3. Яку краще торговельну марку реєструвати – словесну, зображувальну чи комбіновану. Яку торговельну марку реєструвати – в кольорі чи чорно-білу? Відповідь обґрунтуйте.
4. Чи можна вважати особистий лист написаний для іншої людини об'єктом авторського права? Хто має право розпоряджатися таким листом – його автор чи людина, якій він написаний?
5. Чи можуть існувати об'єкти суміжних прав без авторських? Відповідь обґрунтуйте. Які права виникають у виконавця пісні – авторські чи суміжні? Чи має право виконавець пісні розпоряджатися текстом пісні і музикою? Якщо так, то за яких умов?
6. Чи можна зареєструвати словесне позначення як торговельну марку, яка буде виглядати так: «техніка недорого». Відповідь обґрунтуйте.
7. Як Ви розумієте поняття «співавторство»? Рекламні ролики, фільми створюють у співавторстві. Яким чином можливе розпорядження майновими права на такі об'єкти авторського права? Чи можливе одноосібне розпорядження майновими правами? Якщо так, то за яких умов?
8. Сергій та Юрій вирішили виготовляти на продаж малинове варення. Для того, щоб вирізнитися на ринку вони вигадали назву свого продукту як «Найкорисніше та найсмачніше варення у світі». Цю назву хлопці вирішили подати на реєстрацію як торговельну марку. Оцініть шанси отримати свідоцтво України на торговельну марку? Відповідь обґрунтуйте.
9. Галина ліпить вареники авторським нестандартним способом. У випадку наявності відповідних критеріїв правової охорони, які об'єкти права інтелектуальної можуть бути у Галини? Відповідь обґрунтуйте.
10. Іван не знає як краще охороняти свій авторський рецепт кави – отримати патент чи зберігати як конфіденційну інформацію. За наявності відповідних критеріїв правової охорони, в яких випадках доцільніше отримати патент, а в яких – зберігати результат як ноу-хау (в конфіденційності)? Відповідь обґрунтуйте.
11. Чи можуть різні суб'єкти господарювання мати однакові комерційні найменування. Відповідь обґрунтуйте.
12. Як Ви розумієте поняття «творча діяльність» та «інтелектуальна діяльність». Наведіть приклади. Відповідь обґрунтуйте.
13. Як Ви розумієте поняття «виникнення майнових прав інтелектуальної власності» та «набуття прав інтелектуальної власності»? Наведіть приклади. Відповідь обґрунтуйте.
14. Як відрізнити винаходи і корисні моделі від:
 - комерційної таємниці, ноу-хау;
 - наукового відкриття.

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

Перелік питань, які виносяться на семестровий контроль

1. Поняття права інтелектуальної власності, творчої та інтелектуальної діяльності.
2. Класифікація об'єктів права інтелектуальної власності.
3. Суб'єкти права інтелектуальної власності. Співвідношення понять «автор, винахідник, дизайнер, виконавець» та «суб'єкт майнових прав інтелектуальної власності».
4. Зміст права інтелектуальної власності.
5. Виникнення особистих немайнових прав інтелектуальної власності, їх зміст.
6. Розподіл майнових прав на об'єкти права інтелектуальної власності, створені у зв'язку з виконанням трудового договору та за замовленням, зміст майнових прав інтелектуальної власності.
7. Строки чинності майнових прав інтелектуальної власності.
8. Право інтелектуальної власності та права власності: співвідношення понять.
9. Охоронні та реєстраційні документи на об'єкти права інтелектуальної власності.
10. Державна система правової охорони інтелектуальної власності.
11. Об'єкти авторського права: поняття, види, критерії правової охорони.
12. Твори, які не охороняються авторським правом.
13. Виникнення права на об'єкти авторського права та зміст цих прав.
14. Випадки правомірного використання творів без згоди автора.
15. Суб'єкти авторського права та зміст їх прав. Поняття та види співавторства.
16. Об'єкти суміжних прав інтелектуальної власності: поняття, види, критерії правової охорони.
17. Суб'єкти суміжних прав інтелектуальної власності та зміст їх прав.
18. Виникнення суміжних прав інтелектуальної власності та зміст цих прав.
19. Порівняльний аналіз авторських та суміжних прав інтелектуальної власності.
20. Об'єкти права промислової власності, їх види, критерії правової охорони, строки чинності майнових прав.
21. Виникнення права на об'єкти промислової власності та зміст цих прав.
22. Суб'єкти права на об'єкти промислової власності та зміст їх прав.
23. Об'єкти патентного права, критерії їх правової охорони, строки чинності майнових прав.
24. Об'єкти, які не можуть отримати правову охорону як об'єкти патентного права.
25. Виникнення та засвідчення права на об'єкти патентного права, зміст цих прав.
26. Суб'єкти права на об'єкти патентного права та зміст їх прав.
27. Винаходи: поняття, об'єкти винаходу, критерії правової охорони, обсяг правової охорони, зміст права.
28. Корисні моделі: поняття, об'єкти корисної моделі, критерії правової охорони, обсяг правової охорони, зміст права.
29. Промислові зразки: поняття, об'єкти промислового зразка, критерії правової охорони, обсяг правової охорони, зміст права.
30. Засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг: об'єкти, критерії правової охорони.
31. Виникнення права на засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг, зміст цих прав.
32. Суб'єкти права на засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг, зміст їх прав.
33. Торговельні марки: поняття, умови правової охорони, обсяг правової охорони, засвідчення права.
34. Суб'єкти права на торговельні марки та зміст їх прав.

35. Види торговельних марок.
36. Позначення, які не можуть отримати охорону як торговельні марки.
37. Комерційні найменування: структура, суб'єкти права та зміст їх прав.
38. Виникнення та припинення права на комерційні найменування.
39. Співвідношення комерційних найменувань та торговельних марок.
40. Співвідношення комерційного найменування та найменування юридичної особи.
41. Географічні зазначення: види, умови правової охорони.
42. Суб'єкти права на географічні зазначення та зміст їх прав.
43. Назва місця походження товару та географічне зазначення: співвідношення понять.
44. Нетрадиційні об'єкти права інтелектуальної власності: об'єкти, умови правової охорони.
45. Суб'єкти права на нетрадиційні об'єкти права інтелектуальної власності та зміст їх прав.
46. Комерційна таємниця: поняття, ознаки, суб'єкти права та зміст їх прав.
47. Наукове відкриття: поняття, об'єкти, ознаки.
48. Суб'єкти права на наукове відкриття та зміст їх прав.
49. Об'єкти, які не можуть отримати правову охорону як наукові відкриття.
50. Порівняльний аналіз об'єктів патентного права та наукових відкриттів.
51. Сорти рослин: критерії придатності для набуття правової охорони як об'єктів права інтелектуальної власності, суб'єкти права та зміст їх прав.
52. Охоронні та реєстраційні документи на сорти рослин.
53. Суб'єкти права інтелектуальної власності на породи тварин та зміст їх прав.
54. Строки чинності майнових прав інтелектуальної власності на сорти рослин, породи тварин.
55. Раціоналізаторські пропозиції: поняття, умови правової охорони, обсяг правової охорони, суб'єкти права та зміст їх прав.
56. Компонування напівпровідникових виробів: умови правової охорони, обсяг правової охорони, охоронний документ, суб'єкти права та зміст їх прав.
57. Поняття комерціалізації прав інтелектуальної власності. Правові форми комерціалізації майнових прав інтелектуальної власності.
58. Способи використання об'єктів права інтелектуальної власності.
59. Види договорів щодо розпоряджання майновими правами інтелектуальної власності.
60. Поняття та види ліцензій у сфері права інтелектуальної власності
61. Порівняльний аналіз ліцензії та ліцензійного договору.
62. Порівняльний аналіз ліцензійного договору та договору про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності.
63. Поняття, підстави, способи захисту прав інтелектуальної власності.
64. Юрисдикційна форма захисту прав інтелектуальної власності.
65. Неюрисдикційна форма захисту прав інтелектуальної власності.

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено: старший викладач кафедри інтелектуальної власності та приватного права, к.ю.н. Дмитренко В.В.

Ухвалено кафедрою інтелектуальної власності та приватного права (протокол №1 від 31 серпня 2021 р.)

Погоджено Методичною комісією факультету соціології і права (протокол № ____ від ____ . ____ . ____ р.)

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ
ІМЕНІ ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»
Факультет соціології і права
Кафедра інтелектуальної власності та приватного права

КОНТРОЛЬНА РОБОТА
з навчальної дисципліни:
«Право інтелектуальної власності»
за 2021-22 н.р.

Виконав(ла): студент(ка) 1(5) курсу
магістратури
заочної форми навчання
галузь знань
спеціальність
групи СЛ-311мп

(прізвище, ім'я, по-батькові)

Викладач: к.ю.н., ст. викладач кафедри
інтелектуальної власності та приватного права
Дмитренко В.В.

Київ – 2021